

Mødet den 11. Januar 1906.

1. (J. Nr. 235—1905). Til 2. Behandling forelaa Forslag til **Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter for 1906—07.**

Formanden meddelte, at der efter 1. Behandling af Budgettet fra Kommunens kritiske Revisorer var fremkommet Henstilling om at frigøre det Beløb af 50,000 Kr., der efter Forslag af Udvalget for Gas- og Elektricitetsværket af Gasværkets Overskud i 1904—05 var henlagt til et Reguleringsfond, og anvende det til Formindskelse af den Sum, der skulde lignedes paa Formue- og Lejlighed for 1906—07. Forinden man gik over til at underkaste Budgettet 2. Behandling, vilde Taleren forelægge Raadet det nævnte Forslag, som man formentlig først burde tage Stilling til. Budgetudvalgets Flertal havde ikke ment at kunne tilraade at følge Revisorernes Henstilling, navnlig under Hensyn til det af Gasværkudvalget i sin Tid fremhævede, at det kunde være heldigt at have et saadant Fond til at modvirke en eventuel Stigning af Kulpriserne, saaledes at man ikke af den Grund behøvede at forhøje Gaspriserne, ligesom Fondet ogsaa kunde have Betydning i anden Retning, idet Amortisationen af Værket og Maskinerne foregik meget langsomt.

Johan Pedersen havde i Budgetudvalget forbeholdt sig sit Standpunkt, da han, forsaavidt der iøvrigt var nogen Stemning herfor i Raadet, godt kunde gaa med til det foreliggende Forslag, hvis Vedtagelse mulig kunde bevirke, at Skatten gik $1\frac{1}{2}$ % ned.

Thomsen kunde ikke se, at der kunde være nogen Fare ved at anvende de 50,000 Kr. som foreslaaet; det var jo noget som ogsaa en privat Mand maatte gøre, at man i daarlige Tider maatte tage op af den opsparede Kapital for at komme over disse. Hvis man virkelig her i Byen i det kommende Aar skulde betale 9 eller $9\frac{1}{2}$ % i Skat, blev Følgen let den, at en Del Skatteydere flyttede herfra. Han var som den forrige Taler stemt for at følge Revisorernes Forslag.

Schourup havde egentlig været af den Mening, at Spørgsmaalet om Henlæggelsen af de 50,000 Kr. til et Reservefond var afgjort. Da det jo nu lod til, at man atter skulde drøfte denne Sag, skulde han ganske kort minde om dens Forhistorie. I 1904 byggedes der ved Gasværket et nyt Retorthus, da man ved Sammenligning med andre Værker, var blevet klar over, at der maatte kunne indvindes større Udbytte af Værket her. Skønt man var forberedt paa, at denne Foranstaltning vilde betyde en Gevinst, blev Forventningerne i saa Henseende overtrufne, saaledes at Indtægten blev 80,000 Kr. større end anslaaet. Da man i mange Aar havde ønsket et Fond til Imødegaaelse af pludselig stigende Kulpriser og deraf følgende stigende Gaspriser — noget man havde set, kunde ske — fremsatte Udvalget Forslag om at henlægge et Beløb af 50,000 Kr. i dette Øjemed; der blev jo endda et Overskud af 30,000 Kr. tilbage. Endvidere var det jo ikke ude-

lukket, at der ved en eller anden Lejlighed kunde blive Brug for et større Beløb til Værket, og i saa Tilfælde vilde der næppe kunne siges noget til, at man saa anvendte det opsparede Beløb. Af Laanet af 1899 var der saaledes afsat et Beløb af 100,000 Kr. til Opførelse af et Alderdomsasyll, men da det i 1900 viste sig nødvendigt at foretage en Udvidelse af Hovedledningen fra Gasværket til Byen, hvortil man intet havde, tog man det hertil nødvendige Beløb, 50,000 Kr., af de nævnte 100,000 Kr., medens Resten af dem anvendtes til en Slagtehal for Svin. Naar Revisorerne syntes at mene, at Priserne paa Kul og Cokes stod saaledes i Forhold til hinanden, at de højere Kulpriser kunde afbalanceres ved den højere Pris, Gasværket kunde faa for Cokes, beroede dette paa en Fejltagelse; Cokespriserne kunde nemlig aldeles ikke holde Skridt med Kulpriserne, idet der for Tiden i Virkeligheden var Overproduktion af Cokes. Uagtet der anvendtes en Del Cokes ved Vandgasværket og Elektricitetsværket, havde man i Aar maattet sætte Prisen for Cokes ned med 5 Øre pr. Centner. Han maatte absolut fraraade, at man anvendte det omtalte Beløb, som af Revisorerne foreslaaet.

J o h a n P e d e r s e n paapegede, at naar man nu paaberaabte sig den tidligere stedfundne Forhøjelse af Kulpriserne og deraf fulgte Forhøjelse af Gaspriserne, maatte man ikke glemme, at det var Forbrugerne, der i sin Tid havde maattet betale de højere Gaspriser, og derfor havde Krav paa, at det nu indvundne Overskud til Gengæld kom dem til Gode. — Det lod jo nu imidlertid til, at Udvalgets Formand havde forladt sit oprindelige Standpunkt, og ønskede Reservefondet til senere paakommende Arbejder og Anskaffelser Værket vedrørende. Af denne Grund at danne et Reserve-

fond, var der næppe nogen Anledning til; et saadant burde i hvert Tilfælde dannes i de fede Aar og ikke i et daarligt. Yderligere maatte man erindre, at Byens Borgere efter det foreliggende Overslag forrentede og afdrog Nybygninger og Udvidelser med i det hele ca. 700,000 Kr.

Filtenborg var i sin Tid en Modstander af Oprettelsen af det nu omhandlede Fond, som han ansaa for overflødigt; man skulde i det hele vogte sig for at komme ind paa et »Skuffesystem« ved den kommunale Drift. Naar han ikke kunde gaa med til at anvende Beløbet til Lettelse af Skattebyrden i det kommende Aar, skyldtes dette dels, at han befrygtede, at det vilde hævne sig næste Aar, da man saa blev nødt til at forhøje Skatteprocenten saa meget mere, dels fordi man burde beholde Beløbet som en Del af Kommunens Driftskapital, der langt fra var stor nok.

Schourup havde ingenlunde forladt sit tidligere Standpunkt; den principale Grund til hans Ønske om et Reservefond var nu som før, at man burde kunne møde en Stigning af Kulpriserne uden at behøve at sætte Gaspriserne op. Noget andet var, at det var noget ganske ekseptionelt, at man her havde et Gas- og Elektricitetsværk, uden at man henlagde nogetsomhelst til et Fornyelsesfond; et saadant havde man saavel i København som i Horsens og Kolding.

Johan Pedersen saa ikke rettere, end at den foregaaende Taler i hvert Tilfælde havde lagt sig et nyt Standpunkt til foruden sit gamle. Han kunde stadig ikke se nogen Grund til ikke at bruge det nævnte Beløb til at skaffe nogen Skattelettelse; man havde i og for sig ikke Lov til at udskrive et større Beløb i Skat, end man havde Brug for.

L a u r s e n turde ikke benægte Muligheden af, at man ved den høje Skatteprocent kunde jage en Del Skatteydere bort fra Byen, og der kunde nok være Anledning til at overveje, om man ikke burde anvende det oftnævnte Beløb til Skattelettelse, forudsat at Kommunen iøvrigt havde tilstrækkelig Driftskapital.

N ø r g a a r d fremhævede, at det netop skortede Kommunen i høj Grad paa Driftskapital; det vilde næppe heller være rigtigt at give sig til at tage op af sin Kapital, hvorved man kun udsatte sig for en endnu større Stigning af Skatten næste Aar.

Det foreliggende Forslag forkastedes.

De enkelte Konti paa Budgettet blev derefter gennemgaaet af F o r m a n d e n.

Til Forslaget var fremsat nedennævnte Ændringsforslag.

Ad Konto IV 3 a. Af Lottrup var foreslaaet, at der optoges et Beløb af 100 Kr. til Sognepræsten.

F o r m a n d e n bemærkede, at Budgetudvalgets Flertal ikke vilde modsætte sig, at Beløbet bevilgedes, forsaavidt Alderdomsunderstøttelsesudvalget ønskede det. Han skulde i denne Forbindelse oplyse, at Forslagsstilleren ligeledes havde foreslaaet optaget et Beløb af 100 Kr. paa Medicinalvæsnets Budget til Sognepræsten for hans Virksomhed paa Kommunehospitalet. Denne Bevilling modsatte dog Sygehusudvalget sig, idet man var bange for, at man ved at yde Præsten Løn, ligesom gav ham Ret til at aflægge de Syge Besøg, hvilket man var noget betænkelig ved.

J a c o b J e n s e n erindrede om, at man i sin Tid, da Sognepræsten ved Sct. Johannes Kirke

blev ansat, havde tilbudt at ordne Lønforholdene for Præsterne i det hele saaledes, at ogsaa han kunde oppebære et passende Vederlag for sit Arbejde. Den foreslaaede Ordning vilde de øvrige Præster imidlertid ikke gaa ind paa, og han kunde nu takke sine Kaldsfæller derfor, hvis hans Indtægter ikke var saaledes, at han kunde leve af dem. Der var sikkert ikke nogen Anledning for Kommunen til at bevilge ham det foreslaaede Beløb.

L o t t r u p hævdede, at den paagældende Præst havde meget Arbejde paa Grund af Alderdomsasylets Beliggenhed i hans Sogn, idet han bl. a. maatte foretage alle Begravelserne deroppe fra uden Vederlag. Det havde ogsaa vist sig, at hans Andel i Højtidsofferet m. m. var betydelig mindre end oprindelig beregnet. Det foreslaaede Beløb var meget ringe i Forhold til hans Arbejde for de Alderdomsunderstøttede; skulde det vise sig, at hans Indtægter steg, kunde man jo lade Beløbet falde bort. At der ydedes en Præst et saadant personligt Tillæg var jo heller ikke noget nyt; da Sct. Pauls Sogn oprettedes, fik Sognepræsten der saasaaledes et Tilskud af 200 Kr. i 3 Aar. -

S a b r o e troede, at Sognepræsten i Sct. Johannes Sogn i Virkeligheden helst havde set, at det foreliggende Forslag ikke var kommet frem. Han var overbevist om, at Præsten betragtede sin Gerning paa Alderdomsasylet som noget, hvorfor han ikke ønskede Vederlag, ligesaa lidt som de mange andre, der paa forskellig Vis gjorde sit til at bringe de gamle Opmuntring, ønskede eller ventede noget Honorar herfor. Udvalget syntes i hvert Tilfælde ikke om Forslaget. Noget andet var, om der kunde tillægges ham et Vederlag for Begravelserne fra de Gamles Hjem; dette Spørgs-

maal havde tidligere været fremme, og saavidt han erindrede havde Pastor Laursen den Gang udtalt, at der nok mellem Byens Præster kunde træffes en Ordning med Hensyn til disse Begravelser.

Laursen havde ikke udtalt noget bestemt i den af den foregaaende Taler nævnte Henseende, men kun antydet, at det efter hans Mening vilde være rimeligt, at Begravelserne fra de Gamles Hjem fordeltes mellem Byens Præster. Han kunde i og for sig godt stemme for det af Lottrup stillede Forslag.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto V 1. Af Skoleudvalget var stillet et saalydende Ændringsforslag:

»De fast ansatte Læreres Lønningsskala foreslaaes fastsat saaledes med Ministeriets Approbation:

	Nuværende:	
0— 2 Aar	1000	(1000)
2— 5 »	1200	(1100)
5— 8 »	1600	(1600)
8—10 »	1800	(1600)
10—15 »	1900	(1900)
15—20 »	2200	(2000)
20—25 »	2500	(2400)
Over 25 »	2700	(2700)

Og de fast ansatte Lærerinders Lønningskala foreslaaes saaledes affattet:

0— 2 Aar	800	(800)
2— 5 »	960	(900)
5— 8 »	1060	(1060)
8—10 »	1200	(1060)
10—15 »	1320	(1320)
15—20 »	1400	(1350)
20—25 »	1600	(1500)
Over 25 »	1800	(1800)

Formanden udtalte, at Budgetudvalget ikke havde ment at kunne tilraade at stemme for det nævnte Forslag; man vilde i og for sig gerne komme Lærerne i Møde, men da Budgettet iforvejen var saa stærkt spændt, havde man ikke anset det for rigtigt yderligere at belaste dette.

Laursen beklagede, at Budgetudvalget havde stillet sig afvisende til Forslaget, der kun vilde betyde en Merudgift for Kommunen af 6300 Kr. Udvalgets 3 Medlemmer vare enige om det foreliggende Forslag, saa han vilde haabe, at Raadets Medlemmer vilde slutte sig til det. Det var jo en Kendsgerning, at Lærerstanden var bleven ramt haardt og stærkt af den stigende Skat, og at det i de senere Aar var blevet betydelig dyrere at leve, saaledes at Lønnen, der blev fastsat i 1900, nu ikke havde den Værdi, der var den daværende Forudsætning. Ved at vedtage Forslaget ramte man sikkert det rette saavel i human Henseende som i økonomisk Henseende. Man maatte erindre, at der fra Lærernes Side var stillet endnu større Fordringer, og dersom man ikke nu indrømmede dem den af Udvalget foreslaaede Begunstigelse, kunde man være sikker paa, at de meget hurtig igen vilde fremkomme med deres Krav, medens man i modsat Tilfælde kunde gaa ud fra, at Lønspørgsmaalet for Lærernes Vedkommende var afgjort foreløbig.

Mikael Johansen var kun modstræbende gaaet med til det nu foreliggende Forslag, idet han gerne havde set, at man i noget større Omfang havde imødekommet Lærernes Ønske. Han vilde paa det varmeste anbefale, at man i hvert Tilfælde ydede Lærerne den nu foreslaaede Lønforhøjelse under Hensyn til den betydningsfulde Gerning, de udførte i Kommunens Tjeneste.

Thomson glædede sig over, at Skoleudvalgets Medlemmer var enedes om et Forslag, hvorved man dog noget kunde imødekomme Lærerne. Han skulde anbefale, at man fulgte Skoleudvalget.

Ændringsforslaget vedtoges.

Ad Konto V 3. Andragende fra Skolebestyrer Gudme om Tilskud til Marselisborg Kostskole og lærde Skole.

Formanden oplyste, at Budgetudvalget af Hensyn til Konsekvenserne ikke havde kunnet tilraade at komme ind paa at yde de lærde Skoler noget Tilskud. For saa vidt den ommeldte Skole ogsaa var Realskole, maatte den formentlig ligesom de øvrige private Skoler her Byen kunne faa Tilskud, naar der fremkom Andragende herom.

Laursen kunde, for saa vidt Realskolen derude angik, godt være med til at anbefale at yde den Tilskud; den lærde Skole var der saa meget mindre Grund til at yde Tilskud, som den jo allerede oppebar Statstilskud.

Jacob Jensen nærede den Anskuelse, at der allerede var ydet den ommeldte Skole saa megen Understøttelse fra Kommunens Side, at der ikke var Grund til at støtte den yderligere.

Andragendet kunde ikke bevilges.

Ad Konto VI. Fra Sabroe forelaa Forslag om, at denne Konto maatte blive nedsat med Udgift til en Overbetjent og 2 Betjente, der er foreslaaet ansatte fra $\frac{1}{10}$ 1906. Nedsættelsen vil andrage for Konto VI 1 a 1 1825 Kr. og for Konto VI 1 a 3 700 Kr.

Sabroe ønskede gerne saa mange smaa Stationer som mulig oprettede rundt omkring i Byen, men han var overbevist om, at det nok vilde lykkes Politimesteren og Politiassistenten med den Stab af gennemgaaende særdeles dygtige og samvittig-

hedsfulde Betjente, der stod til deres Raadighed, at løse den dem stillede Opgave, uden at Styrken forøgedes, som af Politimesteren foreslaaet. Han delte ingenlunde Politimesterens Opfattelse, at Betjentenes Antal burde stige i Forhold til Befolkningen; med den stigende Oplysning og bedre Tone blandt Befolkningen behøvedes der sikkert ikke saa mange Betjente til den daglige Patrouillering.

Politimesteren maatte paa det bestemteste hævde, at dersom man skulde have en Vagtstation i det ny Thing- og Arresthus, vilde det være ganske nødvendigt at faa Styrken forøget med en Overbetjent og to Betjente, uden hvilke den overhovedet ikke kunde besættes. Naar der var talt saa meget om den overdrevne Patrouillering, skulde han oplyse, at der her i Byen om Dagen patrouillerede i det hele 11 Betjente og om Natten 21 Betjente, hvilket dog næppe kunde siges at være for meget, naar man tog Hensyn til Byens betydelige Udstrækning. Taleren var overbevist om, at Indskrænkning i eller Ophør af Patrouilleringen sikkert vilde blive mødt med megen Utilfredshed af Byens Borgere. Han skulde endnu kun nævne, at de nu fungerende Betjente i det Hele kun havde 10 Søgnedage og 7 Helligdage fri om Aaret; det var meget nøjsomt af Betjentene, at de fandt sig heri. At Betjentenes Antal var steget noget i Aarenes Løb skyldtes væsentligt, at en Række af de i de senere Aar givne Love havde bebyrdet Underøvrighederne med en Masse Undersøgelser, saaledes blandt andet den nylig givne Lov om Oprettelse af Værgeraad.

Jacob Jensen kunde give det foreliggende Ændringsforslag sin Tilslutning. Det var ganske vist rimeligt, at der indrettedes en ny Vagtstation

i det ny Thing- og Arresthus, men dette kunde ogsaa ske uden Forøgelse af Styrken. Naar man i Stedet for som nu at lade Betjentene drive op og ned paa en kort Strækning lod dem raskere færdes paa en længere Rute, vilde dette være mere behageligt for Betjentene og vilde sikkert bevirke, at der kunde spares nogle Betjente til Patrouillering, idet de enkelte da kunde komme længere omkring.

S a b r o e skulde i Anledning af Politimesterens Ytring om de Krav, der af de nyere Love blev stillet Politiet bl. a. af Loven om Værgeraad, som sin Mening udtale, at det vilde være heldigst, om Politiet saa lidt som muligt tog sig af de Sager, der sorterede under Værgeraadene. Det vilde sikkert ikke være i denne Lovs Aand, hvis Politiet blandedes for meget i disse Forhold, og ved en Henstilling fra Politimesteren i denne Henseende til Byraadet og herfra gennem Købstadforeningen til Lovgivningsmagten kunde det mulig opnaaes, at der stilledes lønnet Medhjælp til Værgeraadenes Disposition.

Hvorledes Politimesteren vilde ordne sig uden de tre Betjente, var i og for sig ikke Forslagsstillerens Pligt at paavise, men der kunde naturligvis i saa Henseende gaaes forskellige Veje. Det man skulde have, var en fuldstændig Reformering af Politivæsenet, og navnlig skulde man bort fra den gamle Metode med den megen Patrouillering, der i Virkeligheden ikke havde nogen videre Betydning. Naar Betjentene i større Omfang forsynedes med Cykler og paa disse jævnlig passerede Gaderne, vilde man langt hyppigere end nu faa Betjentene at se, og Forbryderne vilde ikke — som nu — med Sikkerhed kunde udregne, hvor den patrouillerende Betjent til enhver Tid befandt sig i Distriktet. Man kunde ligeledes tænke sig, at man ved Ansættelse af Betjentene betingede sig, at disse

skulde have Bopæl i bestemte Kvarterer i Byen, naar de saa forsynedes med Telefon, vilde man let og hurtigt kunde dirigere dem til et hvilket som helst Punkt i de paagældende Kvarterer.

Politimesteren fastholdt, at han ikke kunde se, hvorledes den omhandlede Station i Thing- og Arresthuset skulde besættes, hvis man ikke vilde ansætte de omtalte 3 Betjente; det havde dog været Byraadets Mening, at der skulde være en Vagstation i det ny Thinghus. Han skulde ikke nærmere komme ind paa de af Sabroe antydede Reformer af Polititjenesten i Almindelighed, noget der formentlig faldt uden for den foreliggende Sag; det kunde gerne være, at man i Fremtiden vilde gaa over til en Decentralisation af Politiets Administration, men det vilde sikkert blive meget dyrere, idet det vilde udkræve en Stab af Betjente med en betydelig større Uddannelse og med Krav paa en betydelig højere Løn. Til Sabroe skulde han iøvrigt sige, at Telefonen allerede i meget vid Udstrækning benyttedes i Politiets Tjeneste, ligesom Taleren fra det Øjeblik af, da han var bleven Politimester her i Byen, havde anstrængt sig for at faa saa mange Betjente som muligt forsynede med Cykler. At anvende Cykler ved den daglige Patrouillering vilde næppe være praktisk; derimod var Taleren tilbøjelig til at tro, at man vilde opnaa gode Resultater ved at benytte civilklædte Betjente til at patrouillere.

Jacob Jensen betonedes, at man vel i sin Tid havde vedtaget, at der skulde være en Vagstation i det ny Thing- og Arresthus, men man havde aldrig vedtaget, at der skulde ansættes 3 nye Betjente.

Mikael Johansen forekom det inkonsekvent ikke at bevilge Løn til 3 Betjente, naar man havde

vedtaget den ommeldte Vagtstation, og den ikke kunde besættes uden disse. Efter det af Politimesteren oplyste, havde Betjentene mere end Arbejde nok, og han forstod ikke, at man vilde stille endnu større Krav til dem.

S a b r o e kunde særdeles vel unde Betjentene større Frihed, men han var overbevist om, at de kunde faa det, naar der indførtes nye tidsvarende Reformer i deres Tjeneste.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto VI 1 a 1. Den fra Politimesteren foreliggende Indstilling om, at Politibetjent Nr. 3 Rasmussen maa blive tildelt et ekstraordinært Lønningstillæg af 100 Kr. aarlig, tiltraadtes.

Det fra Politibetjent Nr. 6 Villumsen modtagne Andragende om et Lønningstillæg kunde ikke bevilges.

Ad Konto VII 4 a 1. Af Lottrup var stillet Forslag om, at denne Post forhøjes med 100 Kr. til Sognepræsten i Sct. Johannes Sogn.

Lottrup tog sit Forslag tilbage.

Ad Konto VIII 2 a 1. Fra Mikael Johansen og Magnus Nielsen forelaa Forslag om, at Beløbet 9000 Kr. til Brolægning af den chausserede Strækning i Knudrigsgade maa udgaa af Budgettet, og at der maa blive opført 11,000 Kr. til Brolægning i samme Gade fra Nørrebrogade til Kaløgade.

Ad Konto VIII 2 a 3. Fra samme forelaa Forslag om, at Udgiften til Brolægning og Udvidelse af Skolegyde, 17,200 Kr., maa blive afholdt af Laan, og at der maa blive optaget 19,000 Kr. til Brolægning af Nørrealle mellem Ny Munkegade og Ny Grønnegade.

Magnus Nielsen fandt, at det vilde være rimeligt, at Beløbet til Brolægning af Skolegyde toges af Laan i Lighed med de til Udvidelsen

tagne 40,000 Kr., da det ikke forekom ham, at denne Gades kostbare Omlægning burde belaste Brolægningsvæsenets ordinære Budget. At anvende Beløbet til Brolægning af den nævnte Del af Nørrealé var saa meget naturligere, som Beboerne dér havde et rimeligt Krav paa at faa deres Gade- og Kloakforhold regulerede, noget der saa at sige allerede var stillet dem i Udsigt, saaledes at de — saavidt ham bekendt — havde tegnet sig for at faa Gaden asfalteret i Lighed med den fuldførte Del af Nørrealé. Naar de havde foreslaaet at ombrolægge den brolagte Del af Knudrisgade i Stedet for at brolægge den chausserede Del af denne, var Grunden hertil den, at den førstnævnte Del af Gaden, navnlig for Fortovenes Vedkommende, var daarligere end den sidstnævnte Del.

S. Pedersen vilde støtte det fremkomne Ændringsforslag. Den brolagte Del af Knudrisgade var med sine runde Sten og skraa Fliser næsten ufarbar, tilmed var Kloakforholdene i Gaden meget daarlige. Den chausserede Del af Gaden var derimod ganske god og kunde nok vente til næste Aar. Han for sin Del saa gerne, om man ogsaa kunde faa den nævnte Del af Nørrealé brolagt i Aar.

Samuelson kunde ligeledes tilraade, at tiltræde Ændringsforslaget. Brolægningen i Knudrisgade var mer end tarvelig, og det var en daarlig Økonomi at udskyde Brolægningsarbejder Aar efter Aar. Det vilde sikkert være formaalstjenligt ogsaa at faa Nørrealé brolagt, ogsaa af den Grund, at Renholdelsen af makadamiserede Gader kostede forholdsvis meget.

Lottrup vilde stille Forslag om at anvende det paa Budgettet opførte Beløb af 9000 Kr. til

Ombrolægning af den brolagte Del af Knudrisgade, saa langt det kunde strække til.

Jacob Jensen ansaa det for rettest at følge Budgetudvalgets Forslag, om hvilket der var opnaaet Enighed med Formanden for Brolægningsudvalget. Netop fordi det ikke var økonomisk at have makadamiserede Gader, havde man foreslaaet at begynde med at brolægge den chausserede Del af Knudrisgade. Hvad Forholdene i Nørreallé angik, kunde han tænke sig, at man gav Beboerne Løfte om, at den ommeldte Del af Alléen skulde blive brolagt næste Aar. Naar der var foreslaaet at tage det til Brolægning af Skolegyde nødvendige Beløb af Laan, maatte han bestemt fraraade dette. Det vilde ikke være korrekt af Laan at tage Beløb til det mere forgængelige, som Brolægning maatte siges at være i Forhold til selve Udvidelsen.

Mikael Johansen anbefalede de foreliggende Ændringsforslag. Den makadamiserede Del af Knudrisgade var i Sammenligning med den brolagte Del forholdsvis god, og havde navnlig gode Tjærebeton Fortov. — Beboerne i Nørreallé havde nu saa mange Gange faaet Løfte om at faa denne Gade brolagt, at man ikke længere kunde holde dem hen, saa meget mere som Kloakforholdene vare meget daarlige i denne Gade.

Johan Pedersen havde netop med Henblik paa det ønskelige i at faa forskellige Brolægningsarbejder med stemt for at frigøre de tidligere i Mødet omtalte 50,000 Kr., der var henlagt som Reservefond for Gasværket. Da Byraadet imidlertid ikke havde villet gaa med hertil, og da Budgettet iøvrigt var saa stærkt spændt, maatte man sikkert lade de paagældende Arbejder hvile til næste Aar.

Nørgaard var i det væsentligste enig med Jacob Jensen i de af denne anstillede Betragtninger. Ogsaa han vilde fraraade at tage af Kommunens Laan til Brolægningsarbejder; men selv om man havde ønsket at tage det omfældte Beløb af Laan, havde man i Virkeligheden af dette intet Beløb hertil. Budgettet var saa stærkt belastet, at der maatte spares paa de Punkter, hvor det overhovedet var muligt; man havde derfor ment, at burde foreslaa at reducere Brolægningsvæsenets Budget noget, men han skulde dog gøre opmærksom paa, at det ikke destomindre var ret betydelige Beløb, der var optaget til Brolægningsarbejder. At Grundejerne i Nørreallé særlig havde Krav paa at faa denne Gade asfalteret, kunde han ikke indrømme; Paradisgade f. Eks. og mange andre Gader trængte lige saa haardt til Ombrolægning, og Fredensgade havde maattet vente meget længe, inden den blev ombrolagt. — Naar man fortrinsvis havde foreslaaet at brolægge den chausserede Del af Knudrsgade, hidrørte dette fra, at man ansaa det for mindre økonomisk at have makadamiserede Gader, men hvis denne Del af Gaden var saa god som af flere Talere fremhævet, kunde man maaske ogsaa i Aar spare Brolægningen af den.

Sabroe skulde, naar det fra forskellige Sider var blevet fremdraget, at Beboerne i Nørreallé havde Krav paa at faa denne Gade brolagt, gøre opmærksom paa, at den nederste Del af Fredensgade, skønt den trængte meget haardt til det, endnu ikke var bleven ombrolagt.

Magnus Nielsen maatte vedvarende paa-
staa, at det var en meget uheldig Økonomi at ville spare saa stærkt paa Brolægningsvæsenets Budget. Det var Besparelser, der utvivlsomt vilde hævne sig ad Aare. Han kunde ikke rigtig tro, at

der virkelig ikke af Kommunens Laan skulde kunne tages det nødvendige Beløb til noget saa ekstraordinært, som Brolægningen af Skolegyde i dette Tilfælde maatte siges at være.

M i k a e l J o h a n s e n skulde overfor Nørgaard gøre gældende, at ingen havde sagt, at den chausserede Del af Knudrisgade var god, selv om den maaske var noget bedre end den brolagte. Naar Fredensgade var blevet fremdraget, maatte han der-til sige, at denne Gade dog i hvert Tilfælde var brolagt og havde ordentlige Kloaker, hvad Nørre-allé ikke havde.

Samtlige Ændringsforslag forkastedes.

Ad Konto VIII 5. Af Samuel sen var foreslaaet, at der under denne Post optoges 8800 Kr. til en større Kloak i Ole Rømersgade.

S a m u e l s e n skulde i Tilslutning til sine Udtalelser under Budgettets første Behandling anbefale, at der i Overensstemmelse med Brolægningsudvalgets oprindelige Forslag optoges det nævnte Beløb til de ommeldte Kloaker. Kloakerne derude vare saa daarlige, at Kælderne selv under ringe Regnskyl stod under Vand. Det forekom ham, at Kommunen havde en uafviselig Pligt til at raade Bod paa denne Ulempe, der skyldtes Fejl ved selve Anlægget.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto XII.

1) Fra Brandkommissionen forelaa følgende Forslag:

»I Overensstemmelse med faldne Udtalelser under Konferencen med det ærede Udvalg om det kommende Aars Budget tillader Brandkommissionen sig herved at foreslaa, at Lønningerne for Brandmandskabet fra 1. April 1906 fastsættes saaledes:

Menige — derunder ogsaa Kuske — lønnes med 1000 Kr., stigende med 100 Kr. hvert 3die Aar indtil 1300 Kr.

Sprøjteførere med 1100 Kr. aarlig, stigende med 100 Kr. hvert 3die Aar indtil 1400 Kr., alt paa Betingelse af, at Mandskabet gør 48 Timers Tjeneste i Træk, og derefter har 24 Timer fri.

Kommissionen tillader sig endvidere at foreslaa, at den til Ansættelse den 1ste April foreslaaede Assistent lønnes med 1200 Kr. aarlig, stigende med 100 Kr. hvert 3die Aar indtil 1500 Kr.

Hvis dette Forslag vedtages af Byraadet, mener Kommissionen at kunne frafalde sit Forslag om Styrkens Forøgelse, forsaavidt angaar de to Menige, og vedlægges et i Overensstemmelse med de her foreslaaede Lønninger affattet nyt Forslag til Lønningsregulativ i Stedet for det den 7. Juli d. A. fremsendte«.

- 2) Af Samuelson var stillet Forslag om at forøge det faste Mandskab med 2 Menige og optage Udgift til Beklædning af disse.

Samuelson skulde opfordre Raadet til at følge hans Forslag om en Forøgelse af Brandmandskabet med 2 Mand, hvorefter Mandskabets Tjenestetid vilde vedblive at være den samme som nu. Økonomisk set vilde Forskellen mellem hans Forslag og det andet foreliggende Forslag kun beløbe sig til de 300 Kr., der medgik til Beklædning til de ommeldte 2 Mand, og han nærede ingen Tvivl om, at Mandskabet selv hellere vilde beholde den nuværende Ordning af Vagttjenesten, hvorefter de havde 24 Timers Vagt og derefter 24 Timer fri, end gaa over til en Ordning, hvorefter de skulde have 48 Timers Vagt og derefter

24 Timer fri, selv om de saa ogsaa skulde nøjes med den nuværende mindre Begyndelsesløn af 900 Kr. aarlig.

S. Pedersen delte ganske den foregaaende Talers Opfattelse af det omhandlede Forhold; ogsaa han havde talt med flere af Brandmandskabet og havde faaet det Indtryk, at dette helst vilde blive staaende ved den gamle Ordning af Tjenesten.

Politimesteren var ingeniunde blind for, at Mandskabet selv formentlig helst vilde beholde den nuværende Løn og Tjenestetid, men Kommissionen maatte jo ogsaa se paa Sagen fra Kommunens Standpunkt, og i saa Henseende ansaa han utvivlsomt Brandkommissionens Forslag for det, der i Længden vilde vise sig forstandigst. Efter Kommissionens Forslag fik man jo ubetinget mere Tjeneste for det Mandskabet ydede Honorar, og Spørgsmaalet var kun dette, om det var forsvareligt at paalægge Mandskabet denne øgede Tjeneste. Dette mente Brandkommissionen imidlertid, idet selve Tjenesten paa Stationen ikke i og for sig var anstrængende. Hvis man fulgte Brandkommissionens Forslag, troede han at turde sige, at det ikke i den nærmeste Fremtid vilde blive nødvendigt at forøge Styrken.

Samuelson skønnede ikke bedre, end at det afgørende i dette Tilfælde, hvor Forslagene i økonomisk Henseende saa at sige stod ens, burde være Mandskabets Ønske, og dette vilde — som tidligere fremhævet — helst blive ved den gamle Ordning. Naar man ikke udtrykkelig havde rettet en Henvendelse til Mandskabet, var det ikke hans Skyld; han havde — men forgæves — opfordret Kommissionen hertil. Naar det af den foregaaende Taler var udtalt, at Tjenesten paa Stationen ikke

var anstrængende, vilde Mandskabet næppe ubetinget slutte sig til denne Udtalelse, men rent bortset herfra var Forholdet dog dette, at efter den af Brandkommissionen foreslaaede Ordning, vilde Brandsvendene i hvert Tilfælde være 2 Døgn borte fra deres Hjem, og kunde let komme til at være bundne til Stationen i 5 Døgn, hvis Sygdomstilfælde blandt Mandskabet nødvendiggjorte Ekstravagter; dette burde man ikke udsætte dem for.

Formanden havde forstaaet af Brandkommissionens Udtalelser til Budgetudvalget, at der efter Kommissionens Forslag kunde tilsikres Mandskabet fuld Frihed hvert 3die Døgn, medens Forholdet nu var dette, at det nok formelt hed sig, at der var Tjeneste i 24 Timer og Frihed i 24 Timer, men at Mandskabet i Virkeligheden maatte udføre forskellige Arbejder i dets Fritid. Da det altsaa syntes, som om Mandskabet efter Kommissionens Forslag fik mere Frihed, havde Udvalget kunnet gaa med til dette.

Vestesen vilde, forsaavidt Forholdet var dette — som af Samuelson hævdet — at Mandskabet kunde risikere efter den ny Ordning at faa Vagt i 5 Døgn i Træk, være noget betænkelig ved at stemme for en saadan Ordning, som der jo ikke var Enighed om inden for Brandkommissionen. Da de 2 Forslag, hvad det pekuniære angik, var nogenlunde ligestillede, vilde han foreslaa, at man foreløbig kun bevilgede det nødvendige Beløb, og senere efter Forhandling med Brandkommissionen fastslog den endelige Ordning af Tjenesten.

Sabroe var noget bange for, at Mandskabet efter 48 Timers Vagttjeneste ikke vilde være saa frisk og oplagt til at tage fat i Tilfælde af, at der allarmedes til en Ildebrand, og da det saglige Hensyn burde være det afgørende, forekom det

ham, at man hellere maatte bibeholde den nuværende Tjeneste-Ordning.

Politimesteren skulde til Vestesen sige, at naar man i Stedet for nu at forlange Tjeneste hvert andet Døgn, krævede, at Mandskabet gjorde Tjenste i 2 Døgn og saa havde fri det tredje, fik man $\frac{1}{3}$ mere Tjeneste af Mandskabet, og Følgen heraf blev, at der skulde aldeles ekstraordinære Omstændigheder til, for at der skulde blive Tale om Ekstravagter. Mandskabet vilde med andre Ord være sikker paa at have hvert 3die Døgn fri, bortset fra, at der kunde allarmes til Ildebrand. Taleren nærede saa megen Tillid til Mandskabets Udholdenhed, at han ikke tvivlede om, at det selv efter 48 Timers Vagt kunde møde med friske Kræfter til en Ildebrand, saa meget mere som det selv under Tjenesten paa Stationen som Regel fik sin Nattesøvn. Spørgsmaalet om Ordningen af Tjenesten var i Virkeligheden af rent økonomisk Natur; Raadet maatte selv afgøre, hvor megen Tjeneste, man vilde forlange af Mandskabet for den det ydede Løn.

Thomson pointerede, at det var ret vanskeligt for Raadets Medlemmer at tage Stilling til det foreliggende Spørgsmaal, naar ikke engang Brandkommissionens Medlemmer kunde enes om det. Hvis Mandskabet — som det, saavidt han vidste, gjorde — foretrak den gamle Ordning med Ansættelsen af 2 ny Mand, og dette ikke paaførte Kommunen større Udgift end Brandkommissionens Forslag, kunde han ikke indse, hvorfor man ikke skulde imødekomme Mandskabets Ønske.

Mikael Johansen var nærmest tilbøjelig til at stemme for Samuelsens Forslag; det tiltalte ham mere at forøge Brandkorpset med 2 Mand, saaledes at den kortere Tjenestetid kunde bibe-

holdes, i Stedet for at forlange, at Mandskabet skulde være hjemmefra i flere Døgn.

Jacob Jensen beklagede, at Brandkommissionen ikke havde kunnet enes om en Indstilling. For Tiden var Tjenesten ganske vist paa Papiret ordnet saaledes, at Mandskabet havde 24 Timer Tjeneste og 24 Timer fri, men i Realiteten var Forholdet vist dette, at det kun havde en Fridag hver 8de eller 9de Dag. Af den Grund havde han ønsket, at der skulde forhandles med Brandsvendene. Under de sidste Forhandlinger i Budgetudvalget havde han bestemt fastholdt, at der skulde garanteres Mandskabet fuld Frihed i det tredje Døgn, naar der paabødes det Tjeneste i 48 Timer i Træk. Det lod imidlertid til, at der heller ikke blandt Brandsvendene var fuldstændig Enighed om, hvilken Ordning de skulde foretrække, saaledes havde der først været nogle hos Taleren og anmodet ham om at interessere sig for, at det blev ved den gamle Ordning, senere nogle, der havde udtalt sig i modsat Retning. Under disse Forhold, og da der ikke fra Kommunens Side var forhandlet med Brandmandskabet, forekom det ham, at det vilde være rettest at følge Vestesens Forslag og foreløbig udsætte den endelige Ordning af Tjenesteforholdene.

Nørgaard hældede til den Anskuelse, at det af Brandkommissionen fremsatte Forslag baadede Kommunen bedst, ligesom han ikke kunde se rettere, end at det ogsaa var i Brandsvendenes Favør, idet de fik en virkelig Fridag hvert tredje Døgn og 100 Kr. mere i Løn om Aaret.

Johan Pedersen var gaaet med til Brandkommissionens Forslag, fordi efter dette Mandskabet kunde faa en virkelig Fridag hver 3die Døgn, og

det var blevet udtalt, at der herefter ikke behøvedes nogen Forøgelse af Korpset foreløbig.

Schourup havde tidligere nærmest været stemt for en Ordning i Lighed med den af Samuel sen foreslaaede, men efter de nu fremkomne Oplysninger maatte han anse Kommissionens Forslag for det fordelagtigste, ogsaa for Brandmandskabet selv, og han vilde derfor tilraade at vedtage dette.

Samuel sen kunde ikke give Nørgaard Ret i, at Kommissionens Forslag betød nogen virkelig Lønforbedring for Mandskabet, idet det for $\frac{1}{3}$ mere Tjeneste fik 100 Kr. mere om Aaret; det maatte nærmest siges at være en Reduktion af dets Løn. Han skulde vedvarende anbefale at vedtage hans Forslag, der var i Ovensstemmelse med Mandskabets Ønske.

Samtlige Ændringsforslag forkastedes.

Ad Konto XIV 3. Det fra Jul. Andersen foreliggende Forslag om at optage et Beløb af 600 Kr. til nyt Hegn om Anlægget foran »Mejlborg« vedtoges.

Ad Konto XIX 3. Efter Forslag fra Budgetudvalget vedtoges det at forhøje Bidraget til Aarhus tekniske Skole med et ekstraordinært Tilskud for 1906—07 af 1000 Kr. under Forudsætning af, at Aarhus Haandværkerforening forhøjer sit Tilskud med 500 Kr.

Ad Konto XIX 4. Fra Samuel sen forelaa Forslag om, at der optages et Bidrag af 100 Kr. til »Danmarks Good Templar Orden« under Hensyn til, at der ifjor — om end ved en Fejltagelse — blev ydet denne et saadant Tilskud, og at den maa anses ligesaa berettiget til Støtte som de andre Afholdsforeninger, til hvilke der er optaget Tilskud paa Budgettet.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto XIX 4 t. Der forelaa Forslag fra Sabroe om, at Ordene »Foreningen Fængselshjælpen og« udgaa, hvorimod Postens Beløb bibeholdes.

Sabroe skulde til Støtte for sit Forslag anføre, at Foreningen »Fængselshjælpen« modtog en ikke ubetydelig Understøttelse af Statskassen, saa at der allerede af den Grund næppe var Anledning for Kommunen til at yde den noget Tilskud. Desuden var der ført mange vægtige Klager over den Maade, hvorpaa Foreningen administreredes, bl. a. ogsaa fra Udlandet, hvorhen den i stor Udstrækning sendte straffede Personer. De øvrige under denne Post omhandlede Selskaber, Fængsels-selskaberne i Horsens og Viborg arbejdede derimod med smaa Midler, og udrettede en hel Del godt, idet Understøttelserne fra dem uddeltes efter det indgaaende Kendskab, der erhvervedes til de paagældende Fanger.

Formanden havde ganske vist ogsaa hørt en Del maaske ogsaa berettiget Kritik af »Fængselshjælpen« Virksomhed, men man maatte erindre, at den tog sig langt større Opgaver paa end de andre Selskaber, og saaledes gav Lejlighed til mere Kritik.

Forslaget vedtoges

Ad Konto XIX 4 ai. Det fra Sabroe og Samuelsen foreliggende Forslag om at forhøje Bidraget til Vuggestuerne fra 1000 Kr. til 2000 Kr. forkastedes.

Ad Konto XX 5. Det fra Filtenborg fremsendte Forslag om, at Kommunens Tilskud til ny Taarnure til Domkirken og til dermed i Forbindelse staaende Bygningsarbejder, 11,000 Kr. maa blive afholdt af Laan, tiltraadtes.

Ad Indtægts Konto III e 7 b. Efter Forslag fra Budgetudvalget vedtoges det at forhøje denne Post, under hvis Indtægt er indbefattet Indtægt fra Vand til Vandklosetter, med 2000 Kr., da Antallet af Vandklosetter bliver betydelig større næste Aar end for Tiden, og da tillige det ny Spildevandsregulativs mulige Ikrafttræden yderligere vil forhøje denne Afgift.

Med de ovenomtalte Ændringer vedtoges Budgettet i den i Budgetudvalgets Udkast foreliggende Skikkelse.

Det Beløb, der efter Hovedligningen vil være at ligne paa Formue og Lejlighed, kommer til at udgøre 939,420 Kr. og 96 Øre. Da imidlertid de opførte Skatters samlede Beløb er 264,285 Kr. 04 Øre større end det Skattebeløb, som er udskrevet for Aaret 1903 — naar der fra dette drages det senest fastsatte Statstilskud — vil Raadet dog endnu i senere Møde have at afstemme om Skatternes Udskrivning i Medfør af § 34 i Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903.

Til Efterretning forelaa følgende Sager:

2. (J. Nr. 382—1905). Cirkulære fra Indenrigsministeriet vedrørende Indberetning om **Kommunens Udgifter til Lønninger ved Skolevæsenet, Alderdomsunderstøttelsesvæsenet og Fattigvæsenet.**
3. (J. Nr. 385—1905). Meddelelse fra Teknisk Skole om Uddeling af **Renterne af Prins Valdemars Fond.**
4. (J. Nr. 7—1905). Efter derom indkommet Andragende vedtoges det i Overensstemmelse med Indkvarteringskommissionens Indstilling at lade foretage en mindre Forandring ved en Underoffi-

cerslejlighed paa **Rytterkasernen** ved Indretning af et Loftsværelse til Soveværelse mod, at Udgiften herved, 110 Kr., lægges til Kasernens Tilblivelsesværdi og forrentes med denne.

5. (J. Nr. 399—1905). Fra Skolekommissionen forelaa Forslag til Ændringer i **Undervisningsplanen** med forøget Timetal særlig i Dansk, Regning og Skrivning i Anledning af Mellemskolens Oprettelse.

Det vedtoges at tiltræde Forslaget og indsende det til Skoledirektionens Approbation.

6. (J. Nr. 387—1905). Der forelaa fra Skolekommissionen angaaende Andragende fra **Gymnastiklærerinderne** Frk. P. Larsen og K. Jensen om fast Ansættelse følgende Indstilling:

»Idet man tilstiller det ærede Byraad vedlagte 2 Ansøgninger fra Gymnastiklærerinderne Frk. P. Larsen og K. Jensen om fast Ansættelse, skal man først meddele, at Sagen, i Henhold til »Regulativ for Lærerraad«, har været forelagt Fælleslærerraadet, som i et Møde den 13. d. M. med 31 Stemmer mod 10 vedtog følgende:

»Fælleslærerraadet udtaler:

at i Betragtning af,

at Gymnastiklærerinderne ikke underviser det for almindelige Lærerinder normerede Antal Timer ugentlig,

at deres Virksomhed falder ved flere Skoler, hvilket maa siges at være uheldigt af pædagogiske Grunde, ligesom det ogsaa virker forstyrrende paa Timeplanen,

at de ueksaminerede Gymnastiklærerinder paa Grund af deres ensidige Uddannelse kun kan beskæftige sig med Børnene i det enkelte Fag og savner den pædagogiske Fordannelse, som eksaminerede Lærerinder har, og som be-

tinger det rette Overblik over Fagenes indbyrdes Stilling, og
at — hvad der for os er det vigtigste — Folkeskolens Embeder i Følge Lovens Ord udelukkende bør være forbeholdte Lærere (-inder) med Skolelærereksamen, hvilken Eksamen efter vor Formening burde være Lavmaalet for den Uddannelse, man maa besidde for at blive fast ansat i Folkeskolens Tjeneste, maa vi indtrængende fraraade fast Ansættelse af ueksaminerede Gymnastiklærerinder«.

Skolekommissionen kan ikke ganske slutte sig til denne Udtalelse af Fælleslærerraadet. Den er enig med dette og med Overlærerne i, at Gymnastik ligesom andre Fag helst maa overtages af eksaminerede Lærere og Lærerinder, der tillige undervise i andre Fag, men da Frknr. Larsen og Jensen bleve ansatte som Timelærerinder ved Skolevæsenet (resp. 1890 og 1894), fandtes næppe eksaminerede Lærerinder, som kunde undervise i Gymnastik, da dette Fag først i 1896 blev optaget som Eksamensfag ved Lærerindeeksamen. De paagældende 2 Lærerinder have varetaget deres Gerning med stor Dygtighed og ualmindelig Interesse, hvorfor Resultaterne af deres Undervisning har været i høj Grad tilfredsstillende, i hvilken Henseende man kan henvise til Udtalelser fra Hr. Gymnastikinspektør Knudsen, der inspicerede her den 7. og 8. d. M.

Ganske vist er der ved Skolerne endnu ikke saa mange Gymnastiktimer, at Lærerinderne kunde faa fuldt Timetal (de have nu resp. 26 og 25 Timer ugentlig), men da dette Tal rimeligvis vil stige, og Lønnen vil kunne bestemmes i Forhold til Timetallet, ser man ikke heri nogen

Hindring for at give dem fast Ansættelse, hvortil man paa det varmeste vil anbefale dem«.

L a u r s e n skulde, idet han i det hele kunde henvise til den foreliggende Erklæring, anbefale, at man imødekom Andragerinderne. For disse vilde det vel i Øjeblikket ikke betyde nogen pekuniær Vinding, men ved at faa fast Ansættelse vilde de opnaa Adgang til Pension, hvad jo ikke havde saa lidt at sige for dem. For Kommunen vilde det ikke medføre nogen Udgift, at de blev fast ansatte, bortset fra, at de herefter i Sygdomstilfælde, vilde faa Ret til fri Vikar i $\frac{1}{2}$ Aar, men da man formentlig af Hensyn til deres lange Tjenestetid alligevel i saadanne Tilfælde blev nødt til at yde dem lignende Hjælp, kunde det næppe spille nogen Rolle i den ommeldte Henseende.

T h o m s e n vilde slutte sig til Skolekommissionens Indstilling. Der var næppe Grund til at lægge særlig Vægt paa Lærerraadets Anker, saa meget mindre som der, da Andragerinderne blev ansat, ikke fandtes eksaminerede Gymnastiklærerinder.

Den foreliggende Indstilling tiltraadtes.

7. (J. Nr. 376—1905). Det fra Firmaet Frichs Efterfølgere modtagne Andragende om Tilladelse til at føre et **elektrisk Kabel** gennem Tunnelen under Søndergade mellem deres 2 Fabriksgrunde bevilgedes i Overensstemmelse med Udvalgets Indstilling paa følgende Vilkaar:

1. Firmaet forpligter sig ved tinglæst Deklaration til
 - a. ikke fra sine Fabrikker at forsyne Andre med elektrisk Lys eller Drivkraft;
 - b. at tage al elektrisk Belysning til Boliger, Kontorer og Lagre paa de Andragerne tilhørende Arealer fra Kommunens Elektricitetsværk;

c. til enhver Tid at træffe de af Byraadet forlangte Foranstaltninger til at undgaa og opheve mulige Ulemper for Kommunen og private, der eventuelt maatte vise sig ved Anlæggets Benyttelse;

d. Anlægget gennem Tunnellen skal approberes af Elektricitetsværket og udføres under dettes Kontrol. Firmaet skal forpligte sig til nøje at følge Elektricitetsværkets Anvisninger og til enhver Tid at give dettes Personale Ret til at besigtige Anlægget i Tunnellen.

2. Iøvrigt bør Byraadets tidligere Bestemmelse om, at Tunnellen skal lukkes, og Ledningerne i den borttages, saafremt det skulde vise sig, at Tunnellens og Ledningernes Tilstedeværelse efter Byraadets Skøn maatte vise sig at være i Strid med Kommunens Interesser, fremdeles staa ved Magt.

8. (J. Nr. 351—1905). Fra Arbejdernes Byggeforening forelaa Andragende om Approbation paa Anlæg af en **Sidegade fra Østboulevarden** mod Vest.

Det vedtoges at meddele den ansøgte Approbation paa de af Stadsingeniøren foreslaaede Vilkaar, nemlig:

at Coten ved Gadens vestre Ende under Hensyn til dens mulige Fortsættelse mod Nørrebrogade og en senere Tværgade mellem Knudrisgade og Kirkegaardsvej fastsættes til 37,0 Fod,

at Bebyggelsen, da Gaden er tænkt udlagt med kun 20 Alens Bredde, holdes i en Afstand af 15 Alen fra Gadens Midtlinje,

at Fortovene forsynes med Betonfliser og 1. Klasses Kantsten og Kørebanen med 2. Sort Brosten, samt

at samtlige Udgifter ved Gadens Anlæg udredes af Byggeselskabet.

9. (J. Nr. 2⁶³—1905). Det foreliggende Andragende fra Fiskehandler Bartels om **Dispensation fra Bygningslovens §§ 10, 11 og 21** for Ejendommen Nr. 43—49 paa Aagade anbefaledes, ogsaa forsaa-vidt angaar Dispensationen fra den nævnte Lovs § 10, som Sundhedskommissionens Flertal ikke havde ment at kunne anbefale.
10. (J. Nr. 22—1901). De foreliggende Udkast til **Købekontrakter** med Murermester M. Leth og Tømrermester Th. Pedersen samt Tømrermester M. Marquardsen om 2 Grunde ved Hans Brogesgade og med Tømrermester Siig om en Grund ved Odensegade godkendtes.
11. (J. Nr. 395—1905). Til Efterretning forelaa følgende Optælling over faste **Beboere i Aarhus Købstad** den 17. Oktober 1905 :

Sogneinddeling	Antal Mænd	Antal Kvinder	Summa Mænd og Kvinder
Domsogn.....	7,777	9,550	17,327
Frue Sogn	6,496	7,467	13,963
Sct. Pauls Sogn	8,038	8,760	16,798
Sct. Johannes Sogn..	2,442	2,606	5,048
Ialt...	24,753	28,383	53,136

¹/₁₁ 1904: 52,058

1. Der er 3668 beboede Huse.
2. Der er 3630 flere Kvinder end Mænd.
3. I Optællingen er ikke medtaget de i Garnisonen for Tiden værende Værnepligtige, heller ikke Rejsende paa Hotellerne, saa Optællingen omfatter kun, hvem der har fast Ophold i Byen.

12. (J. Nr. 380—1905). Der forelaa Andragende fra Frelsens Hær om at faa Lokale i den gamle Bor-

gerskole, Vestergade Nr. 23, til et **Herberg for Hjemløse**.

Laursen skulde paa Skoleudvalgets Vegne oplyse, at den ommeldte Skole i hvert Tilfælde fra 1. Maj d. A. vilde være fuldt optaget i forskellige Øjemed, saaledes at der ikke kunde anvises nogen Plads der til det omhandlede Herberg.

Andragendet kunde ikke bevilges.

13. (J. Nr. 402—1905). Det foreliggende Regnskab over Købmand Jens Ormslev og Hustrus **Legat** for 1904—05 gik til Revision og Decision.
14. (J. Nr. 386—1905). **Politikassens Regnskab** for 1904 toges til Efterretning efterat være gennemgaaet af Hr. Harald Jensen.
15. (J. Nr. 403—1905). Efter Indstilling af vedkommende Udvalg vedtoges det at benævne Pladsen Syd for Handelshøjskolen »**Tietgens Plads**«.

